

مصاحبه

"تصمیم‌سازی عقلانی، تداوم در کار و تسلیم نشدن؛ شاه کلید موفقیت در فرآیند اصلاح نژاد"

| مصاحبه با دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکویی؛ استاد ژنتیک و اصلاح نژاد دام گروه مهندسی علوم دامی دانشکده

کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان |

اشکان غلامی^۱ و فرزاد غفوری^{۲*} ^۱ دانشجوی دکتری تخصصی تغذیه دام، گروه مهندسی علوم دامی، دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران^۲ دانشجوی دکتری تخصصی ژنتیک و اصلاح نژاد دام و طیور، گروه مهندسی علوم دامی، دانشکده‌گان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران

در این شماره از نشریه علمی - ترویجی (حرفه‌ای) دامستیک، به پای صحبت‌های دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکویی، استاد محترم گرایش ژنتیک و اصلاح نژاد دام گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان، می‌نشینیم. استادی که مجموعه‌ای از موفقیت‌ها در ابعاد مختلف دانشگاه و صنعت را در کارنامه خود دارند.

دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکویی در سال ۱۳۵۰ در شهر رفسنجان چشم به جهان گشودند. ایشان در سال ۱۳۷۰ در هنرستان کشاورزی شهر رفسنجان فارغ‌التحصیل شدند و پس از شرکت در کنکور، دوره کارشناسی خود را در رشته مهندسی کشاورزی - دامپروری در دانشگاه سیستان و بلوچستان آغاز کردند. همچنین مدارک مقطع‌های کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی خود را به ترتیب از دانشگاه‌های تربیت مدرس و دانشگاه آدلاید در کشور استرالیا دریافت کردند. هم‌اکنون ایشان استاد تمام و عضو هیئت علمی گروه مهندسی علوم دامی (گرایش ژنتیک و اصلاح نژاد دام و طیور) دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان هستند که در طول دوره فعالیت خود در این دانشگاه، راهنمایی و مشاوره تعداد بسیار زیادی از دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی را عهده‌دار بوده‌اند و دارای تعداد بسیار زیادی مقالات منتشر شده در نشریات، کنفرانس‌ها/همایش‌ها و کنگره‌های معتبر داخلی و بین‌المللی هستند. به گفته آقای دکتر اسمعیلی‌زاده، تحقیقات ایشان در زمینه شناسایی جایگاه‌های ژنی مرتبط با صفات کمی (Quantitative Trait Loci: QTL) می‌باشد. آقای دکتر اسمعیلی‌زاده به مدت چهار سال مدیریت گروه علوم دامی دانشگاه شهید باهنر کرمان را عهده‌دار بودند. همچنین به مدت چهار سال عضو کارگروه تخصصی علوم دامی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بودند. در حال حاضر ایشان عضو مدعو فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران و بنیانگذار و عضو هیئت دبیران علمی ژورنال Journal of Livestock Science and Technologies می‌باشند. در سال‌های اخیر به عنوان پژوهشگر نمونه در سطح دانشگاه شهید باهنر کرمان و در سطح استان کرمان در حوزه علوم کشاورزی انتخاب شده بودند.

در ادامه با این استاد فرهیخته به صحبت می‌نشینیم:

*نویسنده مسئول: farzad.ghafouri@ut.ac.ir

بخش: ژنتیک و اصلاح نژاد دام و طیور دبیر تخصصی: دکتر معصومه ناصرخیل

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۹/۱۷ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۹/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۲۱ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۲/۰۹/۲۲

فرانس‌دهی: غلامی، ا.، غفوری، ف. "تصمیم‌سازی عقلانی، تداوم در کار و تسلیم نشدن؛ شاه کلید موفقیت در فرآیند اصلاح نژاد"، مصاحبه با دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکویی؛ استاد ژنتیک و اصلاح نژاد دام گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان. علمی - ترویجی

(حرفه‌ای) دامستیک، ۱۴۰۲؛ ۲۳(۲): ۴۵-۵۰.

AnimSSAUT

از دوران تحصیلی خود در مدرسه و مقاطع مختلف دانشگاهی (کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی) بفرمایید.

دوره ابتدایی (پنج سال اول تحصیل) و راهنمایی (تا کلاس نهم) در روستای حسین آباد کوشکوئیه از توابع شهرستان رفسنجان و دوره متوسطه را در هنرستان کشاورزی (رشته کشاورزی عمومی) در عباس‌آباد آغفور واقع در حوالی شهر رفسنجان بودم و در سال ۱۳۷۰ فارغ‌التحصیل شدم و در کنکور سال ۱۳۷۰ در رشته مهندسی کشاورزی-دامپروری در دانشگاه سیستان و بلوچستان پذیرفته شدم و جزء دانشجویان رتبه اولی بودم که در سال ۱۳۷۴ فارغ‌التحصیل شدم. سپس در کنکور کارشناسی ارشد در سال ۱۳۷۴ به عنوان دانشجوی ممتاز بورسیه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شدم و در دانشگاه تربیت مدرس در رشته علوم دامی-ژنتیک و اصلاح دام مشغول به تحصیل شدم. بعد از فارغ‌التحصیلی محل کارم در دانشگاه ایلام تعیین شد که برای انجام تعهد خدمتم در دانشگاه ایلام به عنوان هیئت علمی با مرتبه مربی مشغول به کار شدم. در کنکور اعزام دانشجو به خارج که توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۸۱ برگزار شد، شرکت کردم و پس از قبولی در آزمون تخصصی و آزمون زبان از کشور استرالیا پذیرش گرفتم. در سال ۱۳۸۲ به کشور استرالیا عزیمت کردم و در سال ۱۳۸۶ دکتری تخصصی خود را در رشته علوم دامی-ژنتیک کمی از دانشگاه آدلاید در کشور استرالیا اخذ نمودم و سپس در دانشگاه شهید باهنر کرمان مشغول به کار شدم.

تصویر ۳- دوره هنرستان کشاورزی، شهرستان رفسنجان، عباس آباد آغفور، سال ۱۳۶۹ کلاس چهارم متوسطه قدیم

در دوران تحصیل خود در مدرسه چه ویژگی‌هایی داشتید؟ بعد از ورود به دانشگاه چه تغییری کردید؟

خوب طبیعتاً در دوران تحصیل به طور عمده از معلمان و مربیان خود الگو می‌گرفتم و تا زمان تحصیلات متوسطه علاقه داشتم که معلم ابتدایی یا راهنمایی باشم؛ منتهی بعد از ورود به

با سلام و عرض وقت بخیر؛ متولد چه سالی هستید و در کدام شهر به دنیا آمده‌اید؟

باسلام، متولد سال ۱۳۵۰ در شهر رفسنجان استان کرمان هستم.

تصویر ۱- دکتر علی اسمعیلی‌زاده کوشکوئیه - عضو هیئت علمی گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

Ali Esmailzadeh

Shahid Bahonar University of Kerman

Verified email at uk.ac.ir - Homepage

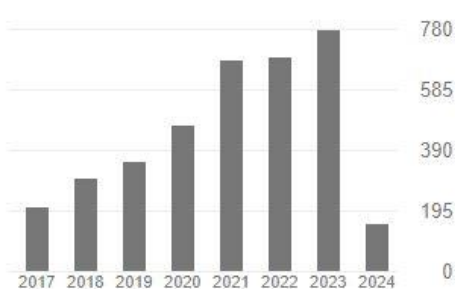
Quantitative Genetics Genome Evolution

Population Genetics & Gen...

Cited by

VIEW ALL

	All	Since 2019
Citations	4233	3129
h-index	38	32
i10-index	98	83

Public access

VIEW ALL

2 articles

33 articles

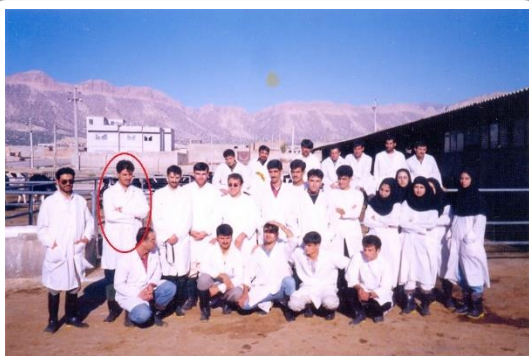
not available

available

Based on funding mandates

تصویر ۲- پروفایل دکتر علی اسمعیلی‌زاده کوشکوئیه در موتور

جستجوی وب Google Scholar

تصویر ۵- مزرعه دانشکده کشاورزی دانشگاه ایلام، منطقه چوار- سال ۱۳۸۰ به همراه دانشجویان مقطع کارشناسی ناپیوسته رشته تولیدات دامی

آیا با توجه به شرایط فعلی، تحصیل در گرایش ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام و طیور را به دانشجویان پیشنهاد می‌دهید؟

در این گرایش، دانشجویان با مباحثی مانند کاربرد ژنتیک برای اصلاح‌نژاد دام و طیور آشنا می‌شوند ولی تمام کاربردها همین مورد نیست؛ بلکه در قالب این گرایش دانشجویان باید سعی کنند با راهکارهای مدیریت پرورش حیوانات اهلی آشنا شوند تا در آینده به عنوان کارشناس و متخصص در مراکز آموزشی و پژوهشی و به خصوص در واحدهای تولیدی فعالیت کنند. با این حال، توصیه می‌شود که دانشجویان قبل از انتخاب رشته، با دقت به بررسی دروس و موضوعاتی که در آن‌ها مطالعه خواهند کرد، بپردازند و در صورت داشتن علاقه، تحصیل در این رشته را ادامه دهند.

زمینه‌های شغلی گرایش ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام و طیور را چگونه می‌بینید؟

در حال حاضر، در این گرایش شرکت‌ها یا بخش‌های دولتی و یا خصوصی بعضاً سرمایه‌گذاری‌هایی انجام داده‌اند، اما نیاز مستقیم به کار اصلاح‌نژادی اگرچه حس می‌شود ولی برنامه مدونی وجود ندارد. پیشنهاد من ورود فارغ‌التحصیلان این گرایش به بخش مدیریت داده‌های گله‌ها و توجیه مدیران واحدهای تولیدی در خصوص اهمیت سرمایه‌گذاری روی آمار و اطلاعات تولیدمثلی، تغذیه‌ای، اقتصادی و ... و همچنین استفاده از این داده‌ها برای افزایش سودآوری گله‌ها است.

از نظر شما آیا متخصصان ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام و طیور در جایگاه واقعی خودشان در صنعت دامپروری قرار دارند؟

خیر، تقریباً هیچ کدام از ما در صنعت دامپروری جایگاهی نداریم که بخشی از این نقصان به خود ما برمی‌گردد و بخشی نیز

دانشگاه بیشتر علاقه به تحقیق در اینجانب ایجاد شد و با توجه به گرایش تحصیلی دامپروری علاقه‌مند به انجام تحقیق در این رشته شدم و راه آن را در ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر یافتیم.

تصویر ۴- دوره کارشناسی در دانشگاه سیستان و بلوچستان، بهمن ماه ۱۳۷۱، در راه ثبت مشخصات ظاهری گاوهای بومی دشتیاری در منطقه سرباز، ایرانشهر

در چه مقطعی از زندگی‌تان ازدواج کرده‌اید؟ آیا فرزندان شما هم در همین رشته مشغول هستند؟

در مقطع کارشناسی‌ارشد ازدواج کردم. دارای سه فرزند پسر هستم. فرزند اولم در رشته مهندسی کامپیوتر در دانشگاه شهید باهنر کرمان قبول شده بودند اما پس از دو ترم به رشته مهندسی علوم دامی تغییر رشته دادند و علاقه زیادی به کار عملی در این رشته دارند. فرزند دومم در ترم پنجم رشته مهندسی نفت در دانشگاه صنعتی اصفهان مشغول به تحصیل است و فرزند سومم که ۶ ساله هستند، در مقطع پیش دبستانی!

آیا پیشینه کار خانواده همچون شغل پدر در انتخاب شما (رشته علوم دامی) تأثیر گذار بوده است؟

بله. پدر اینجانب ضمن باغداری و تولید محصول پسته به دامپروری هم مشغول بودند و اینجانب در دوران ابتدایی و راهنمایی به پدرم در امور مربوط به پرورش دام کمک می‌کردم.

آیا شما با علاقه و شناخت وارد رشته علوم دامی شده‌اید؟ چرا ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام؟

البته در ابتدا شناخت و حتی علاقه زیادی به رشته دامپروری نداشتم؛ اما پس از ورود به دانشگاه علاقه در اینجانب برای این رشته ایجاد شد و خدا را شاکر هستم که در این رشته ادامه دادم. در دوره کارشناسی علاقه زیادی به کاربرد ژنتیک در پرورش دام داشتم و البته اساتید خوب این رشته هم نقش زیادی در ایجاد علاقه و ادامه تحصیل در این گرایش داشتند.

چه پیامی برای فعالان و محققان حوزه ژنتیک و اصلاح نژاد دام و طیور دارید؟

فرآیند اصلاح نژاد نیاز به سرمایه‌گذاری کلان و نگاه راهبردی در عرصه ملی دارد. تصمیم‌سازی عقلانی، تداوم در کار و تسلیم نشدن در طی این فرآیند، کلید موفقیت آن است.

از نظر شما بهترین و مهم‌ترین دستاورد شما برای جامعه علمی چیست؟

فکر می‌کنم بهترین دستاورد من تربیت دانشجویان فعال و علاقه‌مند در این رشته است که بسیاری از آن‌ها در واحدهای تولیدی مشغول به کار هستند و تعدادی نیز در مراکز تحقیقاتی داخل یا خارج کشور مشغول به تحقیق هستند.

بزرگ‌ترین شکست‌ها و موفقیت‌های شما در زندگی‌تان چه بوده است و دلایل آن‌ها را چه می‌دانید؟

شاید بزرگ‌ترین شکست، عدم تمرکز روی یک موضوع کاربردی تاکنون بوده که البته فکر می‌کنم هنوز دیر نشده و قابل جبران است! اما بزرگ‌ترین موفقیت اینجانب همکاری‌های علمی بین‌المللی و ارتباط با محققین داخل و خارج کشور بوده است.

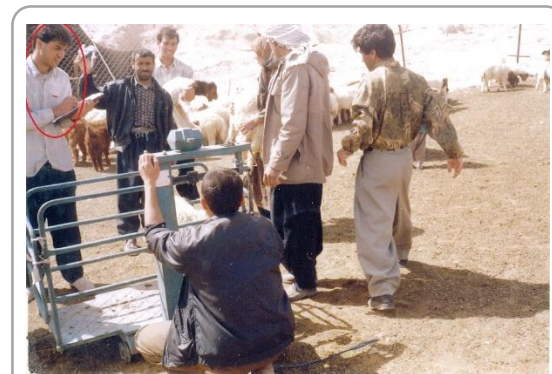
چه کسی را به عنوان الگو در زندگی خودتان می‌دانید؟

پدرم. بسیاری از نصایح مستقیم و غیر مستقیم ایشان را همیشه به یاد دارم.

بدترین و بهترین خاطرات دوران کاری و تحصیلی که بخواهید از آن‌ها یاد کنید، کدام‌اند؟

بهترین خاطره دوران کاری زمان ورودم از کشور استرالیا به ایران و شروع به کار با مدرک دکتری تخصصی و دیدن چهره شاد و خرسند پدر و مادرم بود. این را بهترین خاطره و بهترین تصمیم زندگی خود می‌دانم، چون علی‌رغم این که بعد از فارغ‌التحصیلی در مقطع دکتری، شرایط بهتری در کشور استرالیا و چند کشور دیگر برای من فراهم بود، تصمیم گرفتم به ایران برگردم و تعهد خدمتم را انجام دهم. متأسفانه افرادی بودند که از بودجه عمومی برای ادامه تحصیل به صورت بورسیه خارج کشور رفتند، اما تعهد خود را انجام ندادند. بدترین خاطره درگذشت پدر و مادر و همچنین از دست دادن عزیزانی بود که در دوران همه‌گیری کرونا اتفاق افتاد.

مرتبط با صنعت است. متأسفانه بسیاری از محققان و فعالان این حوزه وارد دامداری‌ها نشده‌اند. شاید تصویری که از این گرایش وجود دارد این است که فقط کار ژنتیکی محض باید انجام شود و فقط این علم می‌تواند به انتخاب والدین نسل آینده کمک کند، در حالی که متخصصان این علم در بسیاری از فعالیت‌های مدیریتی و مؤثر در سودآوری گله می‌توانند تأثیرگذار باشند. ما در بسیاری از موارد مدل‌های به‌روز و پیچیده ژنتیکی را روی داده‌ها برازش می‌دهیم، اما در عمل از آن‌ها استفاده‌ای نمی‌کنیم. در حال حاضر، فعالان این حوزه باید به نحو مؤثرتری وارد عرصه تولید شوند و تأثیرگذار باشند.

تصویر ۶- رکوردگیری و ثبت مشخصات گوسفندان توده کردی در استان ایلام، سال ۱۳۷۹ به همراه دانشجویان مقطع کارشناسی ناپیوسته رشته تولیدات دامی

نظر شما در مورد آینده گرایش ژنتیک و اصلاح نژاد دام و طیور چیست؟

متأسفانه در حال حاضر به فارغ‌التحصیلان این گرایش بهایی داده نمی‌شود، اما مطمئن هستم که هم صنعت و هم دولت نیاز به جوانان فارغ‌التحصیل در این رشته را به زودی حس خواهند کرد؛ امیدوارم که خیلی دیر نشود!

تصویر ۷- بازدید از گله گوسفندان توده کردی در استان ایلام، سال ۱۳۷۹

تصویر ۸- بازدید از انستیتو جانورشناسی وابسته به آکادمی علوم چین، استان یانان، چین، سال ۱۳۹۵

تصویر ۹- دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکوثیه، دفتر کار در دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید باهنر کرمان

اولین کسی که بعد از شنیدن نام "استاد" به ذهنتان می‌آید، چه کسی/کسانی هستند؟

از اساتید داخل کشور آقای دکتر ناصر امام جمعه کاشان، آقای دکتر سیدرضا میرائی آشتیانی و از اساتید خارج کشور آقای پروفیسور Wayne Pitchford.

آیا با توجه به شرایط فعلی، ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلات تکمیلی را به دانشجویان پیشنهاد می‌دهید؟

بله؛ اما صرفاً ادامه تحصیل خیر، بلکه در کنار کار به ادامه تحصیل هم بپردازند.

نظر شما درباره ادامه تحصیل در خارج از کشور چیست؟ چه پیشنهادی می‌دهید؟

اگر فردی امکان ادامه تحصیل در خارج از کشور را دارد، به شرطی که کیفیت آن دانشگاه بهتر از دانشگاه‌های ایران باشد، به نظرم خوب است. چون علاوه بر مطالب علمی مرتبط با رشته با فرهنگ‌های دیگر نیز آشنا می‌شود و با انتقال تجارب خود به کشور می‌تواند تأثیرگذار باشد. البته این نکته را نباید مساوی با توصیه من به مهاجرت و ترک وطن بدانید!!

سخن پایانی نویسنده

"تصمیم‌سازی عقلانی، تداوم در کار و تسلیم نشدن؛ شاه کلید موفقیت در فرآیند اصلاح‌نژاد"، عنوانی است که آقای دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکونیه برای این مصاحبه انتخاب کرده‌اند. در این راستا می‌توان عنوان کرد که از نظر آقای دکتر اسمعیلی‌زاده، دانشجویان عزیز علاوه بر تلاش و توکل بر خداوند بلند مرتبه، در ابتدا باید به عنوان یک دانشجو تشخیص دهند که چه وظایفی برعهده دارند و سپس آن‌ها را به نحو احسن انجام دهند تا بهترین موفقیت‌ها و حس رضایت را در عرصه‌های مختلف مسیر زندگی و همچنین تحصیل (به ویژه در رشته مهندسی علوم دامی) داشته باشند. به گونه‌ای که در این رشته دانشجویان با مباحثی مانند کاربرد ژنتیک برای اصلاح‌نژاد دام و طیور آشنا می‌شوند اما تمام کاربردها همین مورد نیست؛ بلکه در قالب این گرایش دانشجویان باید سعی کنند با راهکارهای مدیریت و پرورش حیوانات اهلی آشنا شوند تا در آینده به عنوان کارشناس و متخصص در مراکز آموزشی و پژوهشی و به خصوص در واحدهای تولیدی فعالیت داشته باشند. تجربه هم کلامی با جناب آقای دکتر علی اسمعیلی‌زاده کشکونیه، یادآور این نکته بود که فرآیند اصلاح‌نژاد نیاز به سرمایه‌گذاری کلان و نگاه راهبردی در عرصه ملی دارد به گونه‌ای که تصمیم‌سازی عقلانی، تداوم در کار و تسلیم نشدن در طی این فرآیند، کلید موفقیت آن است. نکته قابل تأمل دیگر در صحبت‌های ایشان خطاب به محققان و به ویژه دانشجویان رشته مهندسی علوم دامی این بود که توجه ویژه و چندین برابری به گرایش ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام و طیور داشته باشند و همچنین از متولیان دولتی، خصوصی و نیمه خصوصی، تولیدکنندگان، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان درخواست داشتند که به ثبت هویت و رکوردها و تولید داده اهمیت بدهند و ارزش آن را در سطوح مختلف پرسنلی (از مدیریت کلان تا کارگر مزرعه) در نظر بگیرند.

|با آرزوی ایرانی سربلند|

پیشنهاد شما برای بهبود وضعیت کشاورزی و دامپروری به‌ویژه در دوران پساکروناایی چیست؟

- ارتباط مؤثرتر علم و صنعت
- ورود ما اساتید و دانشجویان به عرصه میدان کار
- توجه دولت مردان به نیروی متخصص این رشته
- و توجه بیشتر به تولیدکنندگان محصولات کشاورزی و دامپروری

شما یک چهره شناخته‌شده در تخصص خود هستید؛ راز موفقیت خود را در چه چیزی می‌بینید؟

پشتکار، تداوم در کار و همچنین همکاری با دیگران

دیدگاه شما نسبت به آینده رشته مهندسی علوم دامی در ایران چگونه است؟

من اصولاً به آینده در هر رشته‌ای خوش بین هستم. مطمئن هستم که متخصصان این رشته جای خود را در صنعت پیدا خواهند کرد. این نیاز کشور است و البته به کوشش دانشجویان و فارغ‌التحصیلان این رشته نیز بستگی دارد.

و به عنوان سخن آخر ...

تصمیم‌سازی عقلانی، صحیح و با ریسک کم زمانی اتفاق می‌افتد که بر اساس اطلاعات صحیح باشد. در هر رشته‌ای نیاز به آمار و اطلاعات یا داده‌های زیاد و دقیق داریم. اهمیت این مورد در گرایش ژنتیک و اصلاح‌نژاد دام چندین برابر است، چون یک فرآیند طولانی مدت و نیاز به سرمایه‌گذاری کلان در دراز مدت دارد که البته در نهایت سودآوری آن نیز به صورت تصاعدی خواهد بود. بنابراین، صحبت نهایی من نیز تأکید روی این موضوع و درخواست من از متولیان دولتی، خصوصی و نیمه خصوصی، تولیدکنندگان، دانشجویان و فارغ‌التحصیلان این است که به داده اهمیت بدهند و ارزش آن را در سطوح مختلف پرسنلی (از مدیریت کلان تا کارگر مزرعه) در نظر بگیرند.

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

https://domesticsj.ut.ac.ir/contacts?_action=loginForm